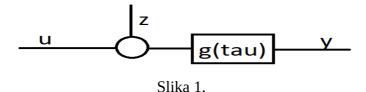
Jesenski ispitni rok Teorija estimacije

by: docx

1. (8bodova) Korištenjem korelacijske analize estimira se težinska funkcija procesa $g(\tau)$ u identifikacijskom postupku prikazano na Slici 1. Signal z je bijeli šum srednje vrijednosti 0 koji ne korelira s ispitnim signalom u. Izvedite izraz za estimaciju prijelazne funkcije $\hat{G}(j\omega) = \alpha(g(\tau))$ bez pomaka. Ako spektralna gustoća snage bijelog šuma z nije poznata, može li se odrediti $\hat{G}(j\omega)$ uz poznati u i y? Pokažite!

2. (6bodova) Proces $G_s(s)$ i spektralna gustoća $S_{yy}(w)$ opisani su:

$$G_s = \frac{3}{2s+1}, S_{yy} = \frac{9}{w^2+9} \frac{1}{4w^2+1}$$

- a) (2 boda) Odredite spektralnu gustoću snage ulaznog signala S_{uu}(w)
- b) (4 boda) Koliki je iznos srednje snage ulaznog signala $\bar{P}_u$ Napomena:

$$\frac{d}{dx} \arctan x = \frac{1}{1+x^2}$$

- 3. (9 bodova) Parametarskom metodom identifikacije određeni su parametri ARMAX modela, $A(z^{-1})=1+0.6 z^{-1}+0.8 z^{-2}$, $B(z^{-1})=0.2 z^{-1}$, $C(z^{-1})=1+0.4 z^{-1}$
  - a) (2 boda) Skicirajte blok shemu ARMAX
  - b) (5 bodova) Odredite očekivani izraz modela E[y(3)] uz parove izraz-ulaz podataka prikazanih u tablici 1 pri čemu je pretpostavka " $\varepsilon(-1)=0$.

k	b(k)	u(k)	
<0	0	0	
0	0.1	2	
1	0.2	1	
2	0.3	2	

Tablica 1.

- c) Može li se primjenom polinomskog testa smanjiti red modela? Objasnite.
- 4. (8 bodova) Masa predmeta m mjeri se korištenjem 2 nezavisna instrumenta. Mjerenje i-tog instrumenta može se opisati slučajnom varijablom $Y_i \sim N(m, \sigma_i^2)$, i ={1,2}. Ako su poznati relativni odnosi standardnih devijacija mjerenja instrumenta σ_1 : σ_2 =2:3, korištenjem ML metode odredite optimalan estimat mase predmeta $\hat{m}$ iz izmjerenih vrijednosti { y_1 , y_2 }.

Napomena
$$X \sim N(\mu, \sigma^2), f(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \exp{-\frac{1}{2}(\frac{x-\mu}{\sigma})^2}$$

5. (9 bodova) Korištenjem metode pomoćnih varijabli estimira se matematički model zadan s : y(k)=a y(k-1) +(1-a) u(k-1) + v(k) pri čemu j epoznato kako poopćena pogreška modela v, korelira s izlaznim signalom y. Ulazno-izlazni parametri podataka koji su prikupljeni u identifikacijskom eksperimentu dani su u Tablici 2. Odredite mat. pod. Φ pomoću var w, vektora mjerenja Y te navedite konačan izraz za identifikacijske parametre modela metodom pomoćnih varijabli ako je pomoćni model zadan s y_h(k)=c y_h(k-1) + (1-c) u(k-1) gdje je c=0.09, a početno stanje modela je y_h(1)=0.

k	u(k)	y(k)	
1	1	0.1	
2	1	0.2	
3	-1	0.09	
4	1	0.1	

Tablica 2

6. (15 bodova) Mjerenje razine napunjenosti baterije električnog automobila provjerena je 6 puta korištenjem 6 različitih mjernih instrumenata. Takav sustav se može opisati sljedećom jednadžbom x=c, $y_i=x+v_i$ gdje je mjerni šum i-tog mjerenja $v_i \sim N(0,\sigma_i^2)$ gaussov bijeli šum. Ostvarena mjerenja y_i te pripadajući iznosi kovarijanci σ_i^2 prikazani su u sljedećoj tablici:

i	1	2	3	4	5	6
y _i [%]	12.2	11.6	11.8	11.9	11.5	11.4
σ_{i}^{2}	1.5	1	1.2	0.9	1.3	0.6

Napomena. Mjerenja su obavljena unutar kratkog vremenskog intervala

- a) (5 bodova) Izvedite izraz za izračun uzoračke srednje vrijednosti $\widetilde{x}$ uz pretpostavku $v_i \sim N(0,\sigma_i^2)$ za svaki i
- b) (5 bodova) Izvedite izraz za izračun otežane uzoračke srednje vrijednosti $\tilde{x}$ uz pretpostavku $v_i \sim N(0, \sigma_i^2)$.
- c) (5 bodova) Estimirajte razinu napunjenosti korištenjem podataka iz tablice
- 7. (15 bodova) Razmotrimo skalarni sustav sa sljedećom jednadžbom mjerenja: $y_k = x_k^2 + v_k$. U koraku k, unaprijedna estimacija stanja $\hat{x_k} = 1$, stvarno stanje $x_k = 5$, a mjerenje iznosi $y_k = 25$. Unaprijedna varijanca pogreške estimacije iznosi $P_k = 1$, varijanca mjerenog šuma iznosi $R_k = 4$.
  - a) (11 bodova) Iterativnim proširenim KF odredite $x_{k,1}^+, x_{k,2}^+$
  - b) (4 boda) Navedite osnovnu prednost i nedostatak iterativnog proširenog KF spram osnovnog proširenog KF.
- 8. (10 bodova) Radioaktivna masa se raspada u svakom koraku uzorkovanja. Broj emitiranih čestica x jednak je šestini broja čestica emitiranih u prethodnom koraku. Međutim, u tom procesu postoji određena pogreška uzrokovana pozadinskom radijacijom koju možemo modelirati gaussovim bijelim šumom $w_k \sim N(0,R)$. Pretpostavite da su w_k i v_k nekorelirani.
  - a) (3 boda) Postavite matematički model zadanih linearnih sustava
  - b) (3 boda) Za zadane sustave napišite jednadžbe KF za naknadnu (aposteriori) estimaciju broja emitiranih čestica.
  - c) (4 boda) Odredite varijancu pogreške estimacije KF te K. Pojačanje u ustaljenom stanju ako je Q=R=1.